

for at være nødvendig, for at der kan meddeles ny Bevilling til Mergelselskaber, der ønsker at erhverve Grund til flyttelige Mergelspor, og gives Fornyelse af tidligere givne, men nu udløbne Bevillinger, hvor det ikke har været muligt paa Grund af Forstyrrelser i Krigstiden at fuldføre den Virksomhed, de paagaeldende Mergelspor skulde muliggøre. Da saadanne nye Bevillinger og Fornyelse af ældre er udelukket i Øjeblikket, fordi der mangler Lovhjemmel, vil ærede Medlemmer forstaa, at det er af Vigtighed, at denne Lov gennemføres, og at den gennemføres netop nu, saaledes at den ikke anden Gang skal lide den Skæbne at strande paa sin Vej gennem Rigsdagen.

Det foreliggende Lovforslag er i alt væsentligt i Overensstemmelse med den tidligere gældende Lov. Der er under Behandlingen i Folketinget foretaget nogle enkelte, ikke særlig vidtgaende Ændringer. Der var under den første Drøftelse i Marts Maaned i Folketinget nedsat et Udvalg, som var blevet enigt om at stille visse Ændringsforslag, men det naaede ikke at føre dem frem til Drøftelse i Tinget. Disse Ændringsforslag gik ud paa, at der til, hvad der stod i den tidligere Lov, skulde føjes en Bestemmelse om, at Mergelspor ogsaa skal kunne føres over og under Veje og Jernbaner, og at der gives Landbrugsministeren Bemyndigelse til at træffe de i saa Henseende fornødne Foranstaltninger, idet det naturligvis hermed ikke er Meningen, at der skal følges anden Fremgangsmaade end den, der er den almindelige ved saadanne Sagers Behandling. § 1 er ændret i Overensstemmelse hermed.

Endvidere blev der i Folketinget indsat en Bestemmelse om, hvorledes man havde at forholde sig ved Fornyelsen af ældre Bevillinger, som skulde udløbe, men ønskedes fornyet, fordi Arbejdet ikke var fuldført. I det tidligere Lovforslag stod der, at de skulde kunne fornyes for et Tidsrum af 5 Aar, efter den tidligere Lovs Bestemmelser. Her er indsat en Bestemmelse om, at de kan fornyes efter den her foreliggende Lov. Der er tillige den Ændring, som jeg her maa fremhæve, at denne Lov udtrykkelig medtager Aflæsningspladser for Mergel. Det var et Tvivlsspørgsmaal i den gamle Lov, hvorvidt Aflæsningspladser var medtagne, men det er i og for sig en Selvfølge, at hvor det er nødvendigt, maa Jord ogsaa kunne erhverves til Aflæsningsplads for Mergel.

Idet jeg tør haabe, at man i dette høje Ting ligesom i Folketinget fra alle Sider vil

erkende Nødvendigheden af dette Lovforslags Gennemførelse, skal jeg tillade mig at anbefale det til Tingets Velvillie og til hurtig Gennemførelse.

Degnbøl: Det foreliggende Forslag til Lov om Afstaaelse af Grund til flyttelige Mergelspor m. m. har haft en let Gang gennem Folketinget, idet de forskellige Partiers Ordførere var enige om at anbefale det til hurtig Fremme. Det blev der oplyst, at der er Mergelselskaber, hvis Bevilling er udløbet, og der er henvist til, at der er 50 Mergelselskaber, som ønsker at faa begyndt paa Arbejdet. Lovforslaget har faaet en Tilføjelse udover hvad Loven af 29. April 1913 indeholder, nemlig om Aflæsningspladser for Mergel. Denne Bestemmelse tror jeg mange Steder vil være nødvendig. Naar man ser hen til, hvad Mergel har at betyde for i de allerfattigste Egne af Vestjylland og i Hedeegnene i Jylland at faa Jorden i ordentlig Kultur, maa man erkende, at det er et Lovforslag, der har stor Betydning for disse Egne. Jeg vil derfor anbefale det til velvillig og hurtig Fremme i det høje Ting.

Bruun: Den store Virksomhed, som dette Lovforslag søger at støtte, Mergling af nyopdyrkede Hedearealer, er skredet saa stærkt frem i de sidste 50 Aar, at det er blevet et af de største og nyttigste Arbejder her i vort Land. Mergling er jo Løftestangen til al Opdyrkning af Hedejord, uden Mergel kan man praktisk talt ikke opdyrke saadan Jord, og det er intet Under, naar man ser paa de mange nye Hjem, der har rejst sig i Midtjylland, at Mergelsagen og i det hele taget Transporten af Mergel har taget saa stort et Opsving. Det er nemlig meget store Arealer, der i de sidste Aar paa den Maade er blevet opdyrket. Rejser man gennem Jylland med Aars Mellemrum, kan man ikke undgaa at lægge Mærke til, hvorledes Heden svinder og Agerland kommer frem, hvorledes Nyvinding af Agerland kommer i Forgrunden. Vil man undersøge det ad rent statistisk Vej, vil man se, at Ejendoms-skylden i de Amter og Egne, hvor Opdyrkning af saadan Jord ved Mergling særlig finder Sted, er i meget stærk Stigning. Jeg skal saaledes bemærke, at Stigningen i Ejendomsskyld i Hammerum Herred, dette Herred, der betragtes som det usleste og simpleste i hele Jylland, har været saa stor, at der, saa vidt jeg erindrer, kun var et eneste Herred i Danmark, som havde procentvis større Stigning i Ejendoms-